

lismen egentlig var, men han havde hørt enkelte af mine Partifæller her i denne Sal udtale sig om, at det skulde være en organisk Udvikling af Samfundet, og der-til føjer det ærede Medlem saa den Bemærkning, at dette er et Brud, et absolut Brud paa den marxistiske Socialisme.

Maa jeg hertil tillade mig at bemærke, at det ærede Medlem vistnok kommer til at studere Karl Marx noget bedre, hvis han vil fremstille ham som en Fjende af al organisk Udvikling, hvis han mener at kunne fremstille ham, der er og vedblivende skal være Socialdemokratiets første Mand, deres Bannerfører, som en arg Samfundsfjende, der kun vil vende op og ned paa det hele. Thi i det store Værk „Kapitalen“ udtaler Karl Marx i Forordet: „Selv i de herskende Klasser begynder der at dæmre en Anelse om, at det nuværende Samfund ikke er en fast Krystal, men en Organisme, der kan omdannes og stadig befinder sig i en Omdannelsesproces“. Det viser noksom, at Karl Marx er klar over, at Samfundet udvikler sig og ikke skal omvæltet med voldsom Haand, en Tankegang, der for Resten er ganske absurd, fordi en Udvikling af Samfundsforholdene ikke kan ske saaledes, at ved en politisk Omvæltning den ene Klasse falder, og den anden kommer i dens Sted. Han knæsetter et andet Sted en engelsk Fabrikdirektørs Udtalelser om Normalarbejdsdagen, idet han siger: „Videre Skridt til Samfundets Reform kunne aldrig gennemføres med nogen som helst Udsigt til at lykkes, naar ikke først Arbejdsdagen indskrænkes, og den fastsatte Indskrænkning nøjagtig gennemføres“.

Det er højst karakteristisk at se, at der blandt de Lovforslag, der her ere blevne forelagte for os i indeværende Samling, findes et Lovforslag, der foreslaar en Art Normalarbejdstid for Medhjælpere, der ere ansatte i Forretninger. Det er et Skridt henimod den maksimale Arbejdsdag, og det gaar i Retning af det, som her udtales, at ingen Reform kan gennemføres med Udsigt til at lykkes, naar ikke først Arbejdsdagen indskrænkes, og dette sker gennem Love, hvorved Samfundet selv paa-trykker den Foranstaltning sit Stempel, idet det siger: Det er vor Pligt at regulere Forholdet mellem Principal og Arbejdere, mellem Arbejdere og Arbejdstagere.

Jeg dvæler kun ved disse Udtalelser, fordi det forekommer mig at være af Interesse at faa slaaget fast, hvorledes Socialismens Stilling egentlig er, idet vi ikke have Interesse i at blive fremstillede som

Mennesker, der ikke arbejde sammen med alle andre Partier paa en jævn og fremadskridende Udvikling, selv om Meningerne om, hvor hurtigt denne Udvikling kan gaa for sig, ere meget forskellige, thi jeg indrømmer, at det ærede Medlem for Maribo og jeg i den Henseende vistnok have et ret forskelligt Begreb om Tempoet — men at vi begge to ere enige om, at det hele skal være Udvikling og ikke Omvæltning, det behøve vi ikke at strides om.

Man har fra Venstres Side vistnok ogsaa i Dag anført Udtalelser, der skulde godtgøre, at Socialdemokraterne alligevel til Tider bruge nogle skrækelige Udtalelser i deres Presse og deres Skrifter, og man har undertiden gravet saadanne Citater op for at vise Farligheden af de socialistiske Ideer. Jeg kunde have Lyst til at gribe selve det centrale i denne Sag, fordi, mine Herrer af andre Partier, det er ingen Skade til, at De af og til faa at vide — det ærede Medlem for Maribo vidste jo ikke, hvad Socialisme var — hvad Socialisme virkelig er. Og jeg kunde da her have Lyst til at citere en anden Udtalelse af Karl Marx, i hvilken han siger: „Produktionsmidlernes Centralisering og Arbejdets Samfundsgørelse naa et Punkt, hvor de ikke længere kunne finde sig i deres kapitalistiske Dække. Det sprænges. Den kapitalistiske Privatejendoms Time slaar: Ekspropriatorerne eksproprieres.“ Det lyder slem, og dog har f. Eks. Venstres Politik ikke været en Smule andet end en stadig Ekspropriation af Højre, politisk set, og delvis ogsaa økonomisk, og hvor Venstre slipper, tage vi fat. Endogsaa det ærede Medlem for Maribo var en farlig Mand i saa Henseende, thi han har ikke en Gang villet anerkende den bestaaende grundlovmæssige Ordning, der siger, at de to Ting ere ligeberettigede, han benægter, at Landstinget kan have den samme Berettigelse i vore Dage, som det havde, den Gang Grundloven blev givet ... (Chr. Reventlow: Hvor staar det skrevet?) ... og naar han siger dette, er han alligevel en Modstander af de rigtige, gode gamle konservative Ideer, han er selv en Fremskridtsmand, selv en revolutionær Mand, ganske vist ikke i nogen farlig Grad, men dog en Revolutionsmand. Han vil se, at Forskellen mellem ham og os i Virkeligheden kun er den, at vi have travlt og ere ængstelige overfor Tidens Krav, vi tage Skridtet fuldt ud og sige Sandheden helt, mens han kommer hinkende bag-efter.

Det vil da vise sig, at naar selv Ven-